

АНАЛИЗА ЕФЕКАТА

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

- 1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

У предметној области прате се следећи показатељи: подаци о техничком квалитету (квалитет гаса, подаци о непрекидности испоруке) и подаци о комерцијалном квалитету природног гаса.

Подаци о техничком квалитету који се прате обухватају податке о контролисању квалитета гаса, податке о одступању од квалитета гаса, време за интервенцију на основу пријаве инцидента на систему (експлозије, пожари, неконтролисано истицање), као и приговоре на квалитет природног гаса. Ови подаци још увек нису расположиви у довољном обиму за сумарно извештавање.

Подаци о непрекидности испоруке обухватају податке о планираним и непланираним прекидима у испоруци природног гаса (узрок, трајање, локација прекида а за планиране прекиде и обавештавање корисника о планираном прекиду), као и о прекидима у испоруци услед више силе.

Табела 1. Прекиди на транспортним системима према узроцима (2021. година)

OTC	Узроци прекида					
	планирани прекиди		непланирани прекиди		виша сила	
	број	укупно трајање прекида (мин)	број прекида	укупно трајање прекида (мин)	број прекида	трајање прекида
Транспортгас Србија	48	42.630	0	0	0	0
Yugorosgaz -Транспорт	0	0	0	0	0	0

Ови подаци прате се на основу одредби Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14, 95/18-др.закон и 40/21) и Правила о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисању квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом („Службени гласник РС“, бр. 2/14). Поред наведених показатеља прати се број енергетских субјеката који обављају делатност у области природног гаса, број потрошача и њихова структура, количина и структура испорученог природног гаса на тржиште Републике Србије. Наведени подаци прате са на основу извештаја о реализацији енергетског биланса Републике Србије, као и на основу Извештаја о раду Агенције за енергетику Републике Србије. На основу наведених показатеља прати се развој тржишта природног гаса у Републици Србији.

Табела 5. Број енергетских субјеката који обављају енергетску делатност у области гаса

Енергетски субјекти	2021
Снабдевање природним гасом	64
Јавно снабдевање	31
Дистрибуција и управљање дистрибутивним системом	32
Транспорт и управљање транспортним системом	3
Складиштење и управљање складиштем природног гаса	1

Табела 6. Број потрошача и структура

Категорије потрошње	2020	2021	Разлика 2021- 2020
Домаћинства	278.947	291.536	12.589
Топлане	149	153	4
Индустрија и остали	14.491	15.190	699
Укупно	293.587	306.879	13.292

Табела 7. Количина и структура испорученог природног гаса на тржиште Републике Србије

	2020 мил м³	2021 мил м³	2021/2020 Индекс
Домаћа производња	265	226	85
Увоз из Руске Федерације по дугорочном уговору	1.384	2.294	166
Увоз из других извора/по другим уговорима	760	150	20
Увоз укупно	2.144	2.444	114
Преузето из подземног складишта	299	435	146
УКУПНО РАСПОЛОЖИВО	2.708	3.105	115
Утишнуто у складиште	203	220	108
Бруто потрошња	2.505	2.885	115
Губици и сопств. Потрошња транспортног система и испорука у транспортни систем Гастранс д.о.о.	7	2	29
Губици у дистрибутивној мрежи исопствене потрошње	15	28	187
За финалну потрошњу	0	2	100

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политike или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политike или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Чланом 283. став 1. Закона о енергетици, као и одредбама методологије за приступ транспортном систему је прописано да оператор транспортног система омогућава корисницима система приступ транспортном систему по регулисаним ценама.

Ова одредба је унета у законе у области енергетике приликом имплементације Трећег енергетског пакета тачније Директиве ЕУ 73/2009 и Регулативе ЕУ 715/2009.

Методологија за одређивање цене приступа систему за транспорт природног гаса по којој корисник система закупљује, у складу са својим потребама, одвојено капацитете на улазним и излазним тачкама са транспортног система и по којој има могућност закупа капацитета транспортног система за период краћи од годину дана, усвојена је 2012. године, а прва примена је била почетком 2015. године.

На нивоу Европске уније уочено је да би методологија за приступ транспортном систему би могла да има већу транспаретност око структуре транспортних тарифа и око процедуре за утврђивање транспортних тарифа.

Ради детаљног регулисања овог питања, ЕУ је донела Регулативу 460/2017 којом су прописане хармонизоване тарифе за транспорт природног гаса. Енергетска заједница је Одлуком Сталне групе на високом нивоу Енергетске заједнице 2018/07/PHLG-EnC од 28. новембра 2018. године транспоновала Регулативу ЕУ 2017/460 у свој *acquis*.

Доношењем Уредбе о мрежним правилима о хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса транспонују се одредбе регулативе ЕУ 2017/460 у српско законодавство.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

За промену је значајан Закон о енергетици којим је створен правни основ за доношење овог прописа. Чланом 93. став 1. Закона о енергетици, прописано је да Влада доноси акта о мрежним правилима која се односе на правила у вези са хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса.

Референтни документи је и Стратегија развоја Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године.

Како је Република Србија уговорна страна Енергетске заједнице и постоји обавеза да своје законодавство усклади са прописима Енергетске заједнице, ова Уредба се доноси првенствено ради транспоновања Регулативе ЕУ 2017/460 у позитивно законодавство Републике Србије чиме се подстиче и олакшава ефикасна трговина природним гасом и транспорта природног гаса путем транспортних система а тиме и долази до приближавања бољој интеграцији тржишта-

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Трошкови коришћења транспортног система уз коришћење подземног складишта су велики, јер важећа методологија не садржи попуст за закуп капацитета за улазе и излазе са транспортног система према подземном складишту природног гаса. Наиме, у току летњих месеци, када је мало оптерећење транспортног система закупљује се улаз у транспортни систем и излаз са транспортног система у подземно складиште природног гаса. У току зимских месеци закупљује се улаз у транспортни систем из подземног складишта природног гаса и излаза из транспортног система ка крајњем купцу или ка дистрибутивном систему. Снабdevач који користи подземно складиште природног гаса,

плати два пута коришћење транспортног система од момента испоруке природног гаса на улазу у транспортни систем до испоруке према крајњем купцу на транспортном систему или испоруке у дистрибутивни систем на излазу из транспортног система.

5) Која промена се предлаже?

Уредбом о мрежним правилима о хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса је предвиђено да се улазни и излазни капацитети могу уговарати одвојено, па се корисници система више не повезују директно са одређеном транспортном рутом већ им је омогућено да донесу одлуку о најефикаснијем начину протока гаса кроз систем.

Такође, како би се обезбедило да се трошкови могу предвиђати у разумној мери, ова уредба прописује да се обрачун тарифе за транспорт заснива на методологији за утврђивање референтне цене до које се долази применом конкретних фактора који утичу на трошкове.

Ова уредба обезбеђује да корисници система боље разумеју:

1) тарифе за транспорт и за услуге које нису услуге транспорта, као и како се те тарифе мењају, како се утврђују и како се могу променити, и

2) трошкове на којима су засноване тарифе за транспорт, да могу у разумној мери предвидети те тарифе.

Тарифе за транспорт плаћају сви корисници транспортног система. Тарифе за услуге које нису услуге транспорта, као што су на пример трошкови прикључења на транспортни систем или трошкови услуга које нису стандардни плаћају само корисници тих услуга.

Кроз објављивање великог броја информација о трошковима транспортера и предвиђеним тарифама за транспорт и процедуру јавних консултација око утврђивања тарифа за транспорт, корисници могу да разумеју трошкове који утичу на тарифе, да исказују своје мишљење и да предвиде нивое тарифа за транспорт природног гаса.

Један од основних циљева Уредбе је да се повећа сигурност снабдевања природним гасом, кроз смањивања трошкова транспорта за кориснике подземних складишта природног гаса. Уредба је дефинисала минималан попуст од 50% за закуп капацитета на излазима из и улазима у транспортни систем из подземног складишта природног гаса уз узимање у обзир општег доприноса који одређена инфраструктура има за флексибилност система и сигурност снабдевања.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промена је потребна у предложеном обиму.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

1) Предложене промене ће имати непосредан утицај на енергетске субјекте који обављају енергетске делатности у области транспорта природног гаса, енергетске субјекте који овај систем користе, а посредан на грађане и привреду.

Предложене промене ће утицати на енергетске субјекте у области транспорта гаса на тај начин што ће ови енергетски субјекти примењивати прописане одредбе у вези са наплатом приступа и коришћења транспортног система.

Предложене промене ће утицати на енергетске субјекте који користе транспортни систем на тај начин што ће ови субјекти имати боље разумевање тарифа за транспорт и поступака за њихово утврђивање. Такође, ови субјекти имаће користи од боље интеграције гасног тржишта.

Предложене промене ће утицати и на грађане и привреду, јер ове промене спречавају потенцијално дуплирање трошкова транспорта што утиче на цену са једне стране, а боља интеграција тржишта већу понуду и евентуално снижење цене природног гаса на домаћем тржишту.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Жељена промена је материја коју уређује овај пропис, тако да не постоје други документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Применом важећих прописа није могуће остварити жељену промену.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo)

Није могуће квантитативно представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo). Задржавањем постојећег стања, Република Србија не би испунила своју међународно преузету обавезу, а постојала би могућности и потенцијалног дуплирање трошкова транспорта.

Интервенцијом се доприноси јаснијем уређењу тарифа за транспорт и поступака за њихово утврђивање.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политики или акту локалне самоуправе)?

Уколико поредимо искуство других држава, остваривање жељених промена захтева доношење прописа којим се уређује област тарифама за транспорт природног гаса.

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Жељену промену је потребно постићи у циљу унапређења регулације транспорта природног гаса, јер је наведена делатност природни монопол.

Жељена промена ће утицати на јаснији обрачун тарифа за транспорт природног гаса и наплату прихода од ове делатности.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Предметном променом се жели постићи интеграција тржишта, побољшавању сигурности снабдевања и унапређење међусобног повезивања транспортних система за природни гас, а конкретно повећање транспарентност тарифа за транспорт и поступака за њихово утврђивање.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Постојећи општи и посебни циљеви су усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром.

Стратегијом енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године у области гаса утврђен је стратешки циљ – обезбеђење сигурног снабдевања домаћег тржишта природним гасом.

Једна од битних активности ради остваривања утврђеног циља јесте интеграција тржишта, побољшавању сигурности снабдевања и унапређење међусобног повезивања транспортних система за природни гас.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Показатељи учинка на основу којих ће се пратити да ли је дошло до остваривања општих, односно посебних циљева су повећање: годишњих количина природног гаса које су транспортоване, броја корисника транспортног система и годишњих количина природног гаса у подземном складишту природног гаса.

Ови показатељи ће се пратити на основу извештаја енергетских субјеката који се достављају Агенцији за енергетику Републике Србије, Извештаја о раду Агенције за енергетику Републике Србије, као и Енергетског биланса Републике Србије.

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

2) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

„*Status quo*” опција није разматрана имајући у виду да је обавеза доношења ове Уредбе и регулисања њеног предмета прописана Законом о енергетици.

3) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Поред регулаторних мера нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене, јер су оне идентификоване Законом о енергетици.

Поред регулаторних мера нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене имајући у виду да се једино регулаторним мерама може уредити област природног гаса.

4) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Материја коју уредба уређује није подобна за примену подстицајних мера.

5) Да ли су, у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

У оквиру разматраних опција нису идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви.

6) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Промена се не може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера јер захтева доношење одговарајућег регулаторног решења.

7) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

У процес спровођења Уредбе укључени су енергетски субјекти који обављају делатност транспорта и управљања транспортним системом, као и Агенција за енергетику Републике Србије.

Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Постоје расположиви и потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана је опција доношења новог прописа, имајући да ова питања нису била уређена тренутним прописима.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и другом року?

Изабрана опција нема утицаја на јавне приходе и расходе у средњем и другом року.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Није потребно обезбедити посебне финансијске ресурсе за спровођење изабране опције у буџету.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабране опције нема утицаја на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктуирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције немају утицаја на буџет Републике Србије.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције немају утицаја на буџет Републике Србије.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Спровођење изабране опције нема утицаја на расходе других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Укупни приходи оператора транспортног система остају непромењени, а трошкови транспорта за испоруку и преузимање природни гас из подземног складишта ће бити нижи.

Изабрана опција доприноси интеграцији тржишта, побољшавању сигурности снабдевања и унапређење међусобног повезивања транспортних система за природни гас, а конкретно повећање транспарентност тарифа за транспорт и поступака за њихово утврђивање.

Решења која се примењују у уредби у вези са активностима које спроводе енергетски субјекти не намећу потребу за додатним ангажовањем постојећих запослених или нових запослених, односно нема додатних трошкова за енергетске субјекте.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Изабране опције не утичу на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту имајући у виду предлог уредбе не садржи одредбе којим се ни посредно ни непосредно привредни субјекти стављају у неповољан положај.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Изабране опције не утичу на услове конкуренције.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција не утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција не утиче на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција нема ефекте на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца.

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција прouзроковати грађанима?

Грађани природни гас знатно више користе у зимском него у летњем периоду. Подземно складиште природног гаса се користи да се обезбеде доволње количине природног гаса у зимском периоду. Снабдевачи који користе подземно складиште природног гаса ће имати ниже трошкове транспорта природног гаса увођењем обавезних попуста за излазе из транспортног система и улазе из транспортног система из подземног складишта природног гаса. Иако трошкови транспорта природног гаса имају мало учешће у укупној цени природног гаса, могуће је да ће смањење трошкова транспорта снабдевача који користе подземно складиште утицати на смањење трошкова природног гаса за грађане.

Изабрана опција неће узроковати додатне трошкове грађанима, али ће имати користи од боље интеграције тржишта што доводи до повећања понуде природног гаса, и евентуалног снижења његове цене.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Ефекти реализације изабране опције неће штетно утицати на неку специфичну групу популације и неће негативно утицати на успешно спровођење те опције.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Мере изабране опције неће утицати на осетљиве друштвене групе.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Изабрана опција не би утицала на тржиште рада и запошљавање, као и услове за рад у целини.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Изабране опције омогућавају равноправан третман и не доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Изабрана опција не би могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе.

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Изабрана опција може утицати позитивно на животну средину имајући у виду да природни гас има значајну улогу у процесу енергетске транзиције, као енергент који смањује загађење ваздуха и ограничава емисије угљен диоксида. Заменом горива који загађују животну средину (деривати нафте, угља) природним гасом у различitim производни процесима, као и саобраћају, допринеће се постизању постављених климатских циљева

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Изабрана опција не утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Изабрана опција не доприноси директно очувању здравља, али како одредбе уредбе позитивно утичу на коришћење обновљивих извора енергије, доприноси се очувању животне средине, па самим тим и здравља људи.

1) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Изабрана опција не представља ризик по животну средину и здравље људи.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изабрана опција не утиче директно на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Са изабраном опцијом се не уводе организационе, управљачке или институционалне промене.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета).

Агенција за енергетику ће применити изабрану опцију са постојећим капацитетима и израдити нову методологију за одређивање цене приступа систему за транспорт природног гаса.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктуирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију избране опције није потребно извршити реструктуирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора, али је потребно унапређење техничких и људских капацитета.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Изабрана опција је у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Изабрана опција нема никаквих негативних утицаја на владавину права и безбедност.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Изабрана опција неће утицати на одговорност и транспарентност јавне управе.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Није потребно спровођење додатних мера.

9) Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

За спровођење изабране опције обезбеђена је подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група. Заинтересоване стране су учествовале у припреми предлога Уредбе „Транспортгас Србија“ д.о.о. Нови Сад, „Југоросгаз“ ад „Гастранс“ доо и Агенција за енергетику РС.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење изабране опције енергетски субјекти својим програмом пословања планирају потребна средства.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоји ризик за спровођење изабране опције.